

Miljøtilladelse efter §16b uden BAT
til husdyrbruget
på Honumvej 30,
8763 Rask Mølle

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	Axel Røjgård, Honumvej 30, 8763 Rask Mølle
Matrikel nr.	10a, Honum By, Hvirring
CVR nr. P-nr. BFE nr.	11874584 Anvendes ikke 1460250
Ejer af ejendommen	Axel Bjarne Røjgård
Driftsansvarlig	Axel Bjarne Røjgård
Brugstype CHR-nr.	Fårebesætning, kød CHR: 80881
Godkendelsesbetegnelse	§16b under 750 kg NH ₃ -N pr. år
SkemaID i husdyrgodkendelse.dk	243692
Tilladelsesdato	25. April 2024
Myndighed	Hedensted Kommune
Tilladelsen er udarbejdet af	Clarissa Gernow

Lok. Id: 627-L02-000094

Sags. Nr.: 09.17.21-P19-1-22

Luftfoto: Copyright Hedensted

Hedensted Kommune d. 25. april 2024

Læsevejledning

Først kommer selve afgørelsen, dernæst vilkårene som skal overholdes for husdyrbruget på Honumvej 30, 8763 Rask Mølle, samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen herunder klagevejledning.

Efterfølgende kommer projektdetaljerne og kommunens vurderinger, en teknisk gennemgang af projektet, der ligger til grund for afgørelsen, efterfulgt af kommunens bemærkninger og vurderinger af virkningerne på miljøet.

Læsevejledning	2
1. Sammen drag	4
2. Afgørelse	5
3. Vilkår	7
3.1 Generelle forhold	7
3.2 Husdyrholdet og staldindretning	7
3.3 Forurening og gener fra husdyrbruget	7
3.4 Driftsophør	8
4. Generelle forhold	9
4.1 Offentlighed og høring	9
4.2 Gyldighed, retsbeskyttelse, meddelelsespligt og øvrige forhold	9
4.3 Klagevejledning	10
4.4 Lovgrundlag, planer, vejledninger og generelle referencer	11
5. Miljøteknisk redegørelse og vurdering	13
5.1 Generelle forhold vedrørende husdyrbruget	13
5.2 Anlæggets beliggenhed og planmæssige forhold	13
5.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift	17
5.4 Gødningsproduktion og håndtering	18
5.5 Ressourceforbrug, forurening og gener fra husdyrbruget	18
5.6 Husdyrbrugets påvirkninger af natur og miljø	23
5.7 Græseoverskridende virkning	28
6. Samlet Vurdering	28
Bilag 1: Staldtegning af Honumvej 30	29

1. Sammendrag

Axel og Helga Røjgård har ansøgt om tilladelse efter husdyrbruglovens §16b til ejendommen Honumvej 30, 8763 Rask Mølle.

Der ønskes at udvide dyreholdet, således det ikke længere kan indgå efter anmeldereglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvorfor der søges om tilladelse efter Husdyrbruglovens §16b.

Tilladelsen udarbejdes efter stipladsmodellen, hvor det er produktionsarealet og ikke antal dyr der reguleres efter.

Der er ansøgt om tilladelse til produktion i eksisterende staldbygninger. Der søges til et samlet produktionsareal på 452 m².

Ansøgningsmateriale kan ses af bilag 2.

Lugt

Lugtgenafstandene til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone er overholdt.

Transporter

Antallet af transporter til og fra husdyrbruget ændres ikke. Antal af transporter vurderes ikke at være til væsentlig gene for omkringboende.

Påvirkning af natur

For alle relevante naturområder, viser beregningerne, at hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Ammoniakemission og Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT)

Ejendommen har en ammoniakemission på mindre end 750 kg pr. år og er derfor ikke omfattet af kravet om anvendelse af BAT.

2. Afgørelse

Hedensted Kommune meddeler hermed miljøtilladelse, efter Husdyrbruglovens § 16b til husdyrbruget, v. Axel Røjgård på Honumvej 30, 8763 Rask Mølle, til fåreproduktion¹.

Tilladelsen omfatter de eksisterende stald- og gødningsopbevaringsanlæg. Der meddeles tilladelse til samlet 452 m² produktionsareal. Fordelingen af produktionsarealerne er vist i tabel 1 herunder.

Tabel 1 Oversigt over husdyrbrugets staldanlæg, med tilhørende produktionsareal, stald- og dyretype

Staldafsnit	Produktionsareal, m ²	Staldtype	Dyretype
Staldbygning	452	Dybstrøelse	Får og geder
Sum	452		

Dispensation- afstandskrav

Der meddeles dispensation for afstandskravet til egen beboelse og naboskel, jf. husdyrbruglovens §9 stk. 2.

Tilladelsen omfatter

Tilladelsen er en ny samlet tilladelse af husdyrbruget, hvor der reguleres efter produktionsarealer og ikke antal dyreenheder. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på ejendommen. Ejendommen er bestående af eksisterende bygninger, gødnings- og foderopbevaringsanlæg.

Tilladelsen er meddelt på grundlag af oplysningerne i ansøgningen, og er betinget af, at vilkårene i kapitel 3 overholdes.

Da husdyrbrugets samlede ammoniakemission er på 379,7 kg NH₃-N pr. år, dvs. under 750 kg NH₃-N pr. år, skal der ikke fastsættes vilkår om reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT).

Tilladelsen gælder kun det ansøgte. Der må ikke ske ændringer i husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg eller lignende, før ændringen er anmeldt til og tilladt/godkendt af Hedensted Kommune.

Tilladelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel, og forholdet til Husdyrbrugloven.

Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning skal søges separat.

Ejer er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser. Det kan blandt andet være: byggetilladelse, tilladelse til spildevandsafledning, tilladelse til afledning af overfladevand, nedrivningstilladelse herunder tilladelse til anvendelse af byggeaffald.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Udnyttelse

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis en del af miljøtilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del, jævnfør Husdyrbruglovens § 59a, stk. 1.

¹ Flexgruppe; får og geder, dybstrøelse.

Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og bygninger er taget i brug.

Kontinuitet

Hvis den meddelte miljøtilladelse efter ibrugtagning ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, jævnfør Husdyrbruglovens § 59a, stk. 2. Et staldafsnit bliver udnyttet fuldt ud, når mindst 25 % af produktionsarealet udnyttes med mindst 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Miljøtilladelsen er ikke omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbruglovens § 41 stk. 3.

3. Vilkår

Hedensted Kommune fastsætter følgende vilkår efter husdyrbruglovens § 27 stk. 1, og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, for at sikre at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

3.1 Generelle forhold

1. Produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen (ansøgningsskema nr. 243692). Fremtidige drifts- og bygningsmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes/tillades af Hedensted Kommune.
2. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når husdyranlægget tages i brug.
3. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal være orienterede om de relevante dele af tilladelsen.
4. Ejendommen, herunder stalde, bygninger m.v., og dens omgivelser skal renholdes således, at der ikke forekommer væsentlige gener uden for ejendommens skel i form af røg, støv, ilde lugt eller uhygiejniske forhold, som, ifølge tilsynsmyndighedens vurdering, kan karakteriseres som væsentlig.
5. Ændringer i ejerforhold/driftsansvarlig skal meddeles til tilsynsmyndigheden senest en måned efter ændring.

3.2 Husdyrholdet og staldindretning

6. Dyretype, gulvtypen og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering fremgår af bilag 1.

Staldafsnit	Produktionsareal, m ²	Staldtype	Dyretype
Staldbygning	452	Dybstrøelse	Får og geder
Sum	452		

Gyllebeholder, møddingsplads og gødningshåndtering og foderopbevaring.

7. Gødningslagre skal indrettes og anvendes som anført i skemaet nedenfor:

Anlæg	Gødningstype	Overflade areal
Møddingsplads	Fast	120 m ²
Ajlebeholder	Flydende	83 m ³
Møddingssaftbeholder	Flydende	8 m ³
Møddingssaftbeholder	Flydende	8 m ³

3.3 Forurening og gener fra husdyrbruget

8. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne bund holdes tørre, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes.
9. Husdyrbrugets støjbelastning, målt udendørs som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A), målt ved nærmeste skel til nabobeboelse må ikke overstige følgende grænseværdier:

Ugedage	Tidsrum, kl	Støjniveau
Mandag – fredag	Kl 07.00-18.00	55 dB(A)
Lørdage	Kl 07.00-14.00	55 dB(A)
Lørdage	Kl 14.00-18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	Kl 07.00-18.00	45 dB(A)
Aften (alle dage)	Kl 18.00-22.00	45 dB(A)
Nat (alle dage)	Kl 22.00-07.00	40 dB(A)

Støjens spidsværdier må ikke overstige 55 dB(A) om natten. Støjgennemsnit skal regnes ifølge vejledningen.²

Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i marken, er ikke omfattet af støjgrænserne.

10. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt. Støjmålinger skal foretages på et tidspunkt, hvor husdyrbrugets aktiviteter svarer til maksimal drift, og foretages i punkter, der forinden er aftalt med tilsynsmyndigheden. Støjmålinger og beregninger skal udføres af et akkrediteret firma eller certificeret person i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger 5/1984 og 5/1993.

Dokumentation kan højst forlanges udført én gang årligt. Rapporten skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingerne/beregninger er foretaget.

11. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med den af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi udsendte vejledning.³

Affald og kemikalier

12. Farligt affald og kemikalier skal til enhver tid opbevares miljømæssigt forsvarligt, således at der ikke opstår fare for forurening af jord og grundvand. Det vil sige forsvarligt emballeret, under tag, på fast, tæt bund uden mulighed for spild til kloak, jord, vandløb eller grundvand.

13. På ejendommen må der opbevares spildolie i henhold til Hedensted Kommunes Erhvervsaffaldsregulativ.⁴ I nærheden af olie- og kemikalieaffald skal der altid være suge materiale til opsamling af evt. spild. Brugt opsamlingsmateriale skal opbevares og håndteres som farligt affald.

3.4 Driftsophør

14. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:

- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

² Vejledning fra miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder, 5/1984

³ Aarhus Universitetet, Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr, 4. juni 2014 - [Link](#)

⁴ Regulativ for erhvervsaffald kan tilgås via kommunens [hjemmeside](#) under erhvervsaffald.

4. Generelle forhold

Hedensted Kommune modtog den 27. januar 2024 ansøgning om miljøtilladelse til husdyrbruget på Honumvej 30, 8763 Rask Mølle.

Ansøgningen er indkommet, da man ønsker hold af får i eksisterende staldafsnit.

Ved behandlingen af tilladelsen er der løbende tilgået kommunen supplerende oplysninger fra ansøger og konsulent.

Med denne afgørelse tillader Hedensted Kommune hele husdyrbruget efter stipladsmodellen. Hvorfor det fremover vil være produktionsarealerne og ikke antal dyrenheder, der føres tilsyn med.

Udgangspunktet for tilladelsen er ansøgning fremsendt via husdyrgodkendelse.dk, skema 243692 version 2.

Husdyrbruget skal ud over miljøtilladelsen, også overholde gældende love og bekendtgørelser, dette gælder også selvom lovgivningen er skærpet i forhold til miljøtilladelsen.

4.1 Offentlighed og høring

Høring

Afgørelsen er af Hedensted Kommune vurderet til at være af underordnet betydning for naboer og omkringboende⁵. Da der ikke er tale om ændring eller udvidelse, der har betydning for miljøbeskyttelse, herunder i forhold til ammoniakfordampning, landskab, lugt-, støj-, lys-, og fluegener.

Afgørelsen har været i høring hos ansøger i perioden fra den 19. april til den 24. april 2024.

Der er i høringsperioden indkommet en enkelt bemærkning til udkastet, som er taget med i den endelige afgørelse.

Offentliggørelse

Tilladelsen bekendtgøres ved annoncering på Hedensted Kommunes hjemmeside og på Miljøstyrelsens hjemmeside Digital MiljøAdministration (DMA) den 25. april 2024.

Kopimodtagere:

Fremsendt pr. digital post:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord
- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det Økologiske Råd
- Dansk Ornitologisk Forening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Foreningen Green Peace

4.2 Gyldighed, retsbeskyttelse, meddelelsespligt og øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige tilladelser eller afgørelser efter anden lovgivning, herunder spildevandsbekendtgørelsen, naturbeskyttelsesloven eller byggeloven skal ansøges og behandles særskilt ved den relevante myndighed.

⁵ Jf. §56 stk .2 i lovebekendtgørelse nr. 520 af den 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husbrugdyrloven).

Afgørelsen gælder kun det ansøgte. Der må ikke ske ændringer på ejendommen, der er omfattet af tilladelses/godkendelses- eller anmeldepligt, før ændringen er anmeldt til og tilladt/godkendt af Hedensted Kommune.

Denne miljøtilladelse er beskyttet af 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 25. april 2032. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år. Jf. §40 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra den er meddelt. Hvis en del af miljøtilladelsen ikke har været udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden efterfølgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud. Dermed bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. For at undgå kontinuitetsbrud, skal mindst 25% af produktionsarealet være driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssigt udnyttet menes der at der på det pågældende areal skal produceres mindst 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav jf. husdyrbruglovens § 59a stk. 2.

Hedensted Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt, at kontrollere, at vilkårene i denne afgørelse overholdes.

4.3 Klagevejledning

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Ansøger
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord
- Enhver med en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
- Klageberettigede foreninger og organisationer

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Hedensted Kommunes [hjemmeside](#), og på Digital Miljøadministration, dma.mst.dk den 25. april 2024.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives inden 4 uger, altså senest den 23. maj 2024 kl. 23.59.

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#), borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hedensted Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Hedensted Kommune. Hvis Hedensted Kommune fastholder afgørelsen, sender Hedensted Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om at klagen er videresendt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Hedensted Kommune.

Hedensted Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Nævnenes Hus](#).

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrbruglovens § 90, være anlagt senest 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort. Altså inden den 24. oktober 2024.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i tidligere afgørelser bemærket, at nævnet ved afgørelser om miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven kun kan tage stilling til forhold, der er omfattet af Husdyrbrugloven.

Nævnet tager derfor ikke stilling til eventuelle klagepunkter vedrørende eksempelvis værdiforringelse af naboejendomme og trafiksikkerhed.

Nævnet bemærker desuden, at nævnet ikke har kompetence til at behandle spørgsmål vedrørende tilsyn. Klage over den måde, hvorpå kommunen udøver tilsynspligten, kan indgives til Ankestyrelsen.

Hvad skal der videre ske?

Hvis der indkommer klager inden for klagefristen, vil ansøger blive orienteret herom. Hvis der ikke indkommer klager over afgørelsen, afsluttes sagen uden yderligere kommunikation.

Udnyttelse af tilladelsen på trods af klage

Afgørelsen vil kunne udnyttes i den tid Miljø- og Fødevareklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre Nævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen udnyttes inden klagefristens udløb, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker det på ansøgers egen regning og risiko.

4.4 Lovgrundlag, planer, vejledninger og generelle referencer

- Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven)
- Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn (Miljøtilsynsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1098 af 1. september 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. (Habitatbekendtgørelsen)
- Ekstern støj fra virksomheder, Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5 fra november 1984
- Beregning af ekstern støj fra virksomheder, Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5 fra 1993
- Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr, AGRO – INSTITUT FOR AGROØKOLOGI AARHUS UNIVERSITETET, fra 2014 - [Link](#)

- Therkildsen, O.R., Wind, P., Elmeros, M., Alnøe, A.B., Bladt, J., Mikkelsen, P., Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard, S. & Teilmann, J. 2020. Arter 2012-2017. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 208 s. - Videnskabelig rapport nr. 358
- Christian Kjær, Morten Elmeros, Henning Heldbjerg, Ane Kirstine Brunbjerg, Rasmus Mohr Mortensen, Jesper Bladt og Peter Mikkelsen 2023. ARTER 2021: NOVANA Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 148 s. - Videnskabelig rapport nr. 530
- Kjær, C., Strandberg, M.T., Elmeros, M., Reisner Hansen, R., Brunbjerg, A.K., Bladt, J. og Mikkelsen, P. 2023. Arter 2022. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 54 s. - Videnskabelig rapport nr. 593
- Kommuneplan 2021-2033 for Hedensted Kommune
- Miljøstyrelsens Husdyrvejledning – [Link](#)

5. Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Honumvej 30, 8763 Rask Mølle.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge, og begrænse forureningen samt om projektet kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

5.1 Generelle forhold vedrørende husdyrbruget

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget, inklusiv den ansøgte husdyrproduktion, giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Ansøger ønsker tilladelse til husdyrbrug efter den nye husdyrregulering, hvor det er produktionsarealet og ikke antal dyr der reguleres efter. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med tilladelsen.

Produktionsarealet er defineret som det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Der er på ansøgningstidspunktet anmeldt et dyrehold på 20 moderfår på ejendommen. Der har senest været slagtesvin på ejendommen i juli 2013, og da der ikke har været slagtesvin på 3 derpå kontinuere år, falder tilladelsen om slagtesvin for kontinuitetsbrud. Derfor søges der en ny miljøtilladelse til ejendommen med et dyrehold bestående af får.

5.2 Anlæggets beliggenhed og planmæssige forhold

Dette afsnit beskriver husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omkringboende. Bygningsmassernes påvirkning af landskabet og afstandskrav.

5.2.1 Beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone, og vil jævnfør den senest vedtagne kommuneplan 2021-2033 forsat være beliggende i landzone.

Husdyrbruget er beliggende ca. 800 meter øst for Rask Mølle by.

5.2.2 Landskab og udpegninger

Husdyrbruget er beliggende i et landbrugspræget område med produktionslandbrug og landbrugsbyggeri.

Landskabeligt er området omkring ejendommen karakteriseret ved markflader af mindre arealer, med spredte gårdbyggerier og læbælter med bevoksning omkring ejendommene.

Landskabsinteresser

Anlægget ligger ifølge kommuneplanen uden for områder med bevaringsværdige landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Det nærmeste kulturmiljø ligger ca. 640 meter væk, omkring Honum By.

Indpasning i landskabet

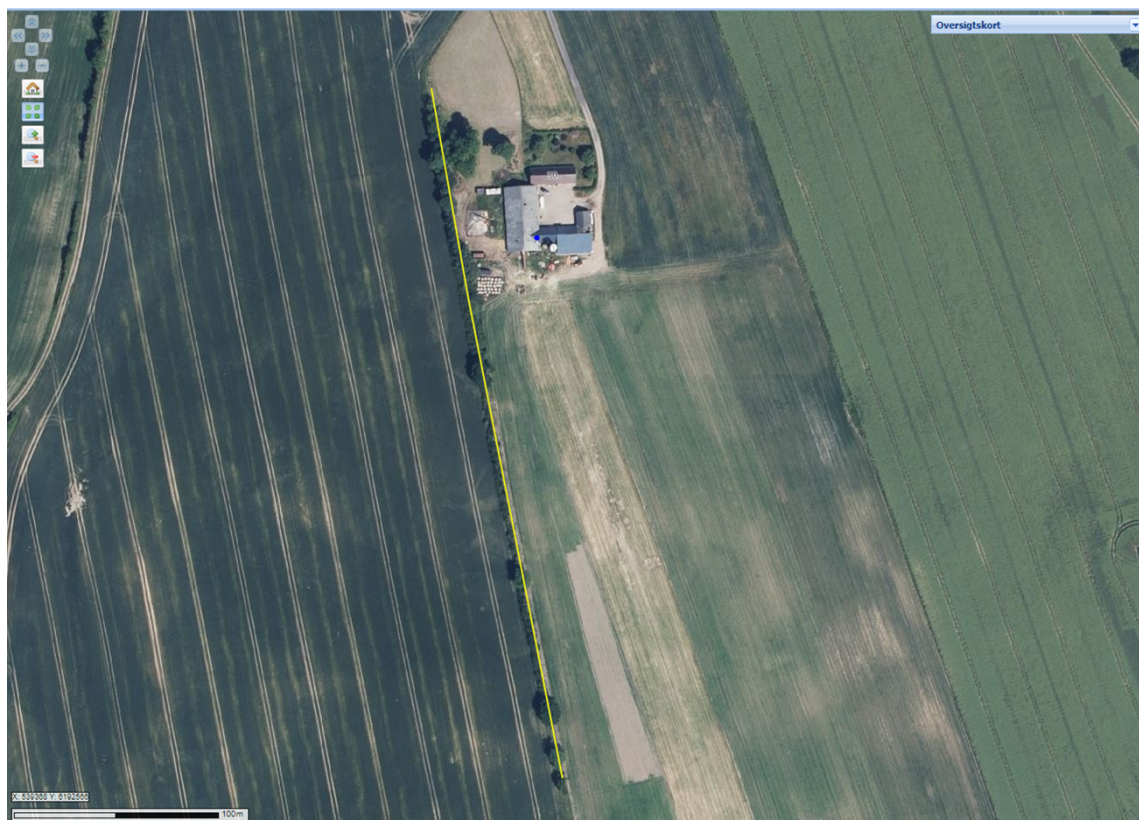
Bygningssættet er opført i traditionel stil, med røde teglsten og gråt eternittag. Hvilket må anses som dæmpede farver. Der er der udover slørende beplantning/læbælte omkring ejendommen.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ejendommen er ikke beliggende inden for strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjerne.

Fredninger og fortidsminder

Ejendommen er beliggende uden for områder, der er udpeget som områder med fortidsminder og fredninger.

Figur 1: Luftfoto over husdyrbruget, med markering af beskyttet sten- eller jorddige

Der er registreret et beskyttet sten- eller jorddige i naboskellet på ejendommen. Sten- og jorddiger er beskyttet af museumsloven⁶ og digebekendtgørelsen⁷. Den gule streg på kortet ovenfor, viser hvor sten- og jorddiget er placeret.

Information for hvad man må, i forbindelse med vedligehold af levende hegn og diger, kan tilgås via Slots og Kulturstyrelsens [hjemmeside](#).

Vurdering

Hedensted Kommunen vurderer, at denne tilladelse ikke får konsekvenser for den landskabelige oplevelse i området, da der ikke sker ændringer af bygningsmassen.

Ejendommen ligger desuden uden for de i kommuneplanen udpegede bevaringsværdige landskaber.

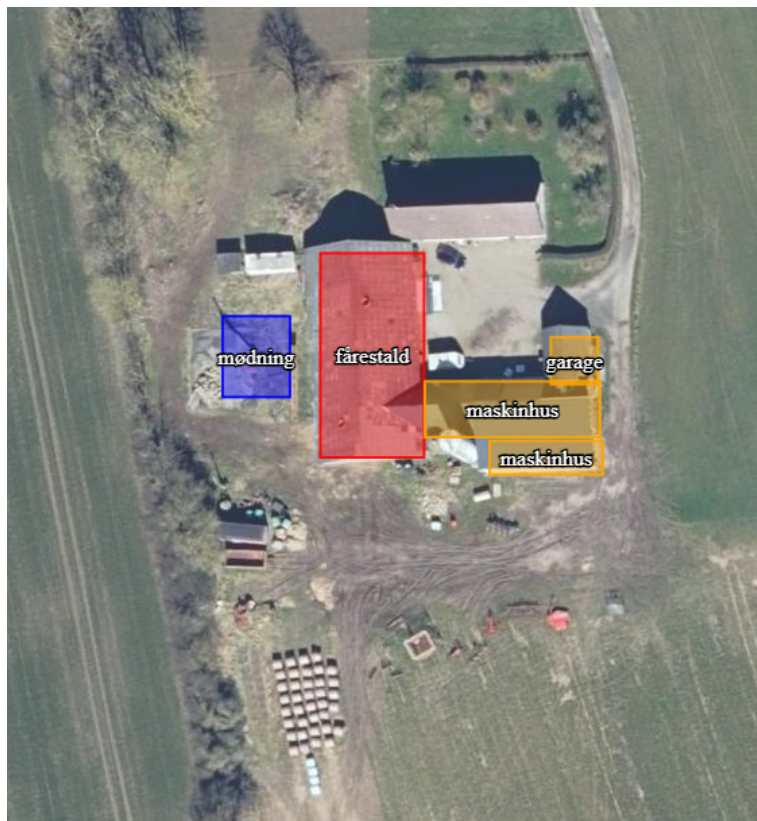
5.2.3 Staldanlæg, gyllebeholder og foderopbevaring

Husdyrbruget består af et eksisterende staldanlæg med et produktionsareal på i alt 452 m², en møddingsplads, to ajlebeholdere, møddingsaftsbeholder, samt to fodersiloer til

⁶ Jævnfør lovbekendtgørelse nr 358 af 8. april 2014 om museumsloven.

⁷ Jævnfør bekendtgørelse nr 1190 af 26 september 2013 om beskyttede sten- og jorddiger og lignende (Digebekendtgørelsen).

korn, hvoraf den ene er i brug. Der er ikke ansøgt om udvidelser/ændringer af staldanlæg, og der sker ikke renovering af staldene.

Figur 2 Oversigt over de ansøgte bygninger

Figur 2 viser eksisterende og ansøgte bygninger.

Rød markering: Stalde med produktionsareal
 Gul markering: Servicefaciliteter, fx maskinhus og garage.
 Blå markering: Gødningsopbevaringsanlæg.

5.2.4 Afstandskrav

I nedenstående tabeller ses afstande samt afstandskrav efter husdyrbrugloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Tabel 2: Afstandskrav efter Husdyrbruglovens § 6 ved udvidelse og etablering af husdyrbrug

	Lovkrav, m	Målt afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone eller sommerhusområde	50	ca. 800 meter øst for Rask Mølle by
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign	50	ca. 800 meter øst for Rask Mølle by
Nabobeboelse	50	Ca. 390 meter til Lindbækvej 17

Tabel 3: Afstandskrav efter Husdyrbrugloven § 8 gældende for nye bygninger

	Lovkrav, minimum, m	Målt afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ca. 300 m (Boring/markvanding Honumvej 35)
Almene vandforsyningsanlæg Vandværk i Honum.	50	Ca. 640 m. Fra anlæg (Boringer til Honum Vandværk)
Vandløb/dræn/sø	15	Ca. 500 m til nærmeste sø over 100 m ² nord for ejendommen og Ca. 780 m til Møllebæk
Offentlig og privat fællesvej	15	Ca. 450 meter til privat indkørsel med forbindelse til Honumvej. Fra stalden er der ca. 29 meter til vej. (Eksisterende bygning)
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Over 25 meter til nærmeste
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 0 meter til stald Ca. 25 meter til møddingsplads
Naboskel	30	Ca. 6 meter til naboskel

Vurdering

Afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der medfører forøget forurening.

Afstandskravene jf. Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt, på nær afstandskravene til beboelse på samme ejendom og naboskel. Hedensted Kommune meddeler dispensation til afstandskravene til naboskel og egen beboelse, med begrundelse i at der er tale om eksisterende bygninger⁸.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen

5.2.5 Tidligere afgørelser

Hedensted Kommune meddelte den 22. december 1983 en tilladelse om støtte til miljøinvesteringer i økonomisk tyngende projekter (lov nr. 317 af 26. juni 1975) hvor der var ønske om at bygge en svinestald. På et miljøtilsyn i 2008 blev følgende antal dyre tilladt på adressen; 28 søer, 400 smågrise og 400 slagtesvin (30-100kg), det var under 15 DE. Denne produktion blev ophørt i 2013. Der blev i 2022, i forbindelse med et andet tilsyn, anmeldt et dyrehold på 20 moderfår.

Vurdering

Der er ifølge ansøgningsskemaet ingen forskel i bygningsmassen mellem ansøgt-, nu- eller 8 år drift på anlægget. Der er en ændring i produktionen i de ansøgte stalde, da der ikke har været husdyrbrug på ejendommen siden 2013.

⁸ Jf. husdyrbruglovens §9 stk. 2

Indtil 2013, blev stalden brugt til svineproduktion. Der skal nu være fårehold, og derfor er der søgt en ny tilladelse efter husdyrbrugloven.

5.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

I dette afsnit beskrives den fremtidige indretning og drift af staldanlægget, samt en beskrivelse af hvor produktionsarealerne er placeret.

Ved "produktionsareal" forstås det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og har mulighed for at afsætte gødning.

Dyrene har fri adgang til stalden året rundt, og der er derfor indtastet 0 måneder som udegående i ansøgningseskemaet (skema 243692).

De eksisterende staldbygninger på ejendommen renoveres ikke.

Oplysninger om produktionsareal, staldsystem og dyretype kan ses herunder.

I bilag 1 ses en skitse over staldens indretning med markering af produktionsareal.

Husdyrbruget er bestående af en eksisterende staldbygning, der er opdelt i tre sektioner, hvor der før har gået svin. Der er et samlet produktionsareal på 452 m², se tabel 5 herunder.

Tabel 4 Oversigt over husdyrbrugets staldanlæg, med tilhørende produktionsareal, stald- og dyretype

Staldafsnit	Produktionsareal, m ²	Staldtype	Dyretype
Fårestald	452	Dybstrøelse	Flexgruppe; Får og geder
Sum	452		

Vurdering

Dyretype, staldsystem og produktionsareal, er grundlaget for beregning af lugt og ammoniakfordampning fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg.

Derfor stilles der vilkår om, at fastholde forudsætningerne for beregningerne (skema 243692) og dermed miljøpåvirkningerne fra ejendommen.

Hedensted Kommune vurderer, at der med det indsendte skema er redegjort for emissioner fra et produktionsareal på 452 m², med dyretypen får og geder, og at de fastsatte vilkår sikrer at forudsætningerne for beregningsgrundlaget kan overholdes.

5.3.1 Foderoplæg og gyllebeholder mv.

Der opføres ikke nye anlæg på bedriften. Eksisterende møddingsplads og fodersiloer anvendes forsat.

5.3.2 Ventilation

Staldanlægget er indrettet med naturlig ventilation. Vinduerne lukkes op for, yderligere indtag af frisk luft.

5.3.3 Spildevand og overfladevand

Tagvand fra de eksisterende bygninger ridsler af og nedsives i jorden. Der er ingen befæstede arealer på ejendommen, ud over møddingspladsen. Møddingsaft og øvrigt spildevand⁹ fra produktionen ledes til møddingssaftebeholder.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlig risiko for forurening i forbindelse med overflade- og spildevandshåndteringen på ejendommen.

⁹ Spildevand fra produktionen udgøres primært af drikkevandsspild og evt. vaskevand.

5.4 Gødningsproduktion og håndtering

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbruget kunne dokumentere, at der er adgang til en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders gødningsproduktion¹⁰. Dokumentation skal kunne fremvises ved tilsyn.

5.4.1 Husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning

På ejendommen findes en møddingsplads, på 120 m² se figur 1 "oversigt over de ansøgte bygninger". Der er et afløb fra møddingspladsen, som føres til to møddingssaftebeholdere, på 8 m³, placeret vest fra stalden og der findes en ajlebeholder på 83 m³ som er koblet til stalden.

Tabel 5 Opbevaringskapacitet på husdyrbruget

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Areal	NH ₃ -Effekt
Møddingsplads	Fast	120 m ²	Overdækning
Ajlebeholder	Flydende	83 m ³	Fast låg
Møddingssaftebeholder	Flydende	8 m ³	Fast låg
Møddingssaftebeholder	Flydende	8 m ³	Fast låg
	Sum	219 m³	

Stalden bliver muget ud to gange årligt, hvor den bliver vasket ned og rengjort. Vaskevand fra stalden vil løbe i ajlebeholderen.

Vaskevand og møddingssafte fra ajlebeholder og møddingssaftebeholdere, skal håndteres efter reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹¹.

Driftsmæssigt bringes dybstrøelsen oftest direkte ud på marken, hvorfor møddingspladsen på ejendommen kun bruges i ekstraordinære tilfælde.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at opbevaringen og generel håndtering af husdyrgødning sker efter gældende bestemmelser.

Tilstrækkelig opbevaringskapacitet vurderes i forbindelse med tilsyn, ud fra det aktuelle dyrehold på ejendommen.

5.5 Ressourceforbrug, forurening og gener fra husdyrbruget

I dette afsnit vurderer Hedensted kommune, om der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge, og begrænse forureningen fra husdyrbruget.

De potentielle forureningskilder på et fårehold er ud over lugt og ammoniakfordampning, blandt andet støv, støj, skadedyr, lys, og affald.

5.5.1 Lugt

Lugtemissionen fra staldanlægget er beregnet i det digitale ansøgnings-skema, skema nr. 243692, hvor der beregnes ud fra oplysninger om den ansøgte husdyrproduktion.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg, og lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og reguleres derfor primært af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

¹⁰ § 10 stk. 2 i Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021, om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1025 af den 30. juni 2023, om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen)

Grænseværdierne for lugt er forskellige i forhold til, i hvilket område omkringboende er bosiddende. Landzone betegnes som landbrugets erhvervsområde, og ejendomme beliggende i landzone skal derfor kunne tåle større lugtgener fra husdyrbrug end boliger beliggende i boliger beliggende i fx byzone. Tabel 7 viser de i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsatte grænseværdier for lugt for henholdsvis Byzone, Samlebebyggelse samt Enkeltbolig i landzone.

Tabel 6 Lugtgene grænseværdier¹²

Bebyggelse	Odur units pr. m ³ (OUE/m ³)
Byzone	5
Samlet bebyggelse 8 enkelt boliger inden for 200 m radius	7
Enkelt bolig i landzone Uden landbrugspligt	15

De fastsatte lugtgenekriterier tager udgangspunkt i en normalfordelingskoefficient på 95%, normalfordelingskoefficienten angiver, at inden for 95% af tiden vil de angivne lugtgenekriterier være overholdt. Dette skyldes, at der i fastsættelse af lugtgenekriterierne ikke kan tages højde for ekstreme vind- og vejrforhold, som vil kunne medføre en påvirkning som er større end lugtgenekriteriets grænser.

Tabel 7 Beregnede geneafstande og vægtede gennemsnitsafstande, iflg. Skema 243692. *Betyder at lugtgenen er så lav at den ikke kommer til at have en effekt på denne afstand

Bebyggelse	Ukorrigeret geneafstand (Meter)	Korrigeret geneafstand (Meter)	Vægtet gens. afstand (Meter)	Kriterie overholdt (ja/nej)
Lindbækvej 17 Enkelt bolig i landzone	0*	0*	391,1	Ja
Honum 28 (Honum) Samlet bebyggelse	23,2	23,2	455	Ja
Rask Mølle by Byzone	28,1	28,1	815,4	Ja

Tabel 8 viser at lugtgenekriterierne er overholdt. Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

Ved den korrigerede geneafstand, er der korrigeret for vindretning og kumulation. Den vægtede gennemsnitsafstand angiver den reelle, gennemsnitlige afstand mellem staldafsnittene og omkringboende.

¹² §31 i Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023, om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Ved kumulation forstås, at flere omkringliggende husdyrbrug har konsekvenszone for lugt, der overlapper hinanden i forhold til konsekvenszonen for det akutte husdyrbrug. I praksis vil det betyde, at omgivelserne kan opleve lugt, fra mere end et husdyrbrug.

Byzone og samlet bebyggelse

Nærmeste byzone er Rask Mølle by, som ligger ca. 815,4 meter vest for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Honumvej 28, som er beliggende ca. 455 meter nord for anlægget.

Enkelt bolig

Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er Lindbækvej 17, som ligger ca. 391 meter øst for anlægget.

Konsekvenszone

Konsekvenszonen er i ifølge ansøgningsskema nr. 243692, beregnet til 0 meter.

Vurdering

Ifølge lugtberegningerne i ansøgningsskema 243692, overholder husdyrbruget lugtgene kriterierne.

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkelt bolig skal afstanden øges.

Der er ingen andre ejendomme, der skal medregnes i kumulation ved beregning af lugtgeneafstanden fra husdyrbruget.

Det bemærkes at lugt fra husdyrbrugets opbevaringsanlæg, ikke er betragtet i beregninger af lugtgene fra husdyrbruget til omkringboende.

Det er kommunens vurdering, at lugtgene fra udmugning af stalden i forbindelse med udbringning må være at forvente, og at omkringboende, der oplever lugtgene udover det forventelige må kontakte kommunen i den konkrete situation.

Udmugning og udbringning af fast husdyrgødning, er begrænset til få dage om året.

Hedensted Kommune vurderer således, at husdyrbruget kan fortsætte som et produktionsareal tilladt husdyrbrug uden, at Kommunen skal stille særlige lugtreducerende vilkår.

5.5.2 Støj, støv, lys og skadedyr

Husdyrbrugets anlæg og drift kan give anledning til gener hos omkringboende.

Gener i form af støj, støv, lys, skadedyr er beskrevet i dette afsnit.

Støj fra anlæg og maskiner

De væsentligste støjkilder fra husdyrbruget er støj fra markbruget.

Herudover kan der forekomme støj fra traktor til og fra ejendommen, ind- og udlevering af dyr, samt vask af stalde med højtryksrenser.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normalt arbejdstid fra 7.00-18.00.

Støv

Husdyrbruget kan give anledning til støvgener i forbindelse med tilføjelse af halm som dybstrøelse i stalden, og transport til og fra ejendommen samt ved sæsonarbejde.

Der presses egen halm og wrapballer på ejendommen.

Transportveje bruges meget sjældent, og danner derfor meget lidt støv.

Støv forventes ikke at være til gene for omkringboende, da de er forhold som kan medvirke til støv er af begrænset karakter og varighed.

Lys

Husdyrbrugets anvendelse af kunstigt lys er begrænset til driftsmæssigt nødvendigt lys ved indgange. Lys i stalde tændes og slukkes manuelt og er kun tændt efter behov. Lys fra husdyrbruget forventes ikke at være til gene for omkringboende.

Fluer og skadedyr

Fluer: Bekæmpelse af fluer sker efter retningslinjerne fra AGRO – INSITIUT FOR AGROØKOLOGI på Aarhus Universitet¹³.

Der rengøres og renholdes i stalde og omkring møddingsplads, således at der ikke opstår gener og udvikling af fluer. Regelmæssig rengøring af stalde er med til at begrænse forekomst af fluer og andre skadedyr.

Rotter:

Der skal ske forebyggende rottebekæmpelse enten via serviceaftale med et certificeret firma, der opstiller monitoringskasser ved stalde og foderopbevaring, eller ved den kommunale rottebekæmpelses ordning. Ved konstateret rotteaktivitet eller andre skadedyr, skal der blive iværksat en aktiv bekæmpelse.

Vurdering

Med udgangspunkt i ejendommens placering i landskabet og afstanden til omkringboende, vurderes det, ud fra ovenstående beskrivelse omkring støj, støv, lys og skadedyr, samt med de stillede vilkår, at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet ved husdyrbrugets virke.

Hedensted Kommune vurderer, at der med den ændrede produktion, ikke er væsentligt ændrede støjforhold for de omkringboende.

Hedensted Kommune vurderer, at ansøger med de oplyste aktiviteter kan overholde de stillede støjvilkår. Hedensted Kommune har ikke efterspurgt støjberedning i forbindelse med denne afgørelse, og har heller ikke selv foretaget en vejledende støjberedning. Der er stillet støjvilkår for at sikre opmærksomheden på støjgrænserne, samt for at tage hensyn til omkringboende, i forbindelse med ejendommens samlede aktiviteter.

Det vurderes, at husdyrbruget foretager forebyggelse af fluegener og skadedyr i øvrigt. Vilkår 11 stilles for at sikre omgivelserne mod gener fra fluer.

Det vurderes, ud fra ovenstående beskrivelse omkring støv og lys, at omkringboende ikke vil blive generet unødigt af støv og lys ved husdyrbrugets virke. Vilkår 4 stilles for at sikre renholdelse af ejendommen, så omgivelserne påvirkes så minimalt som muligt.

5.5.3 Transport til og fra husdyrbruget

Transport til, og fra ejendommen kan kun ske via Honumvej. Der vil ikke være øget transport i forbindelse med etablering af fåreholdet.

Vurdering

Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen, og der forventes ikke ændrede støjgener i forbindelse med det ansøgte. På baggrund af ovenstående, er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land¹⁴.

¹³ Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr, Aarhus Universitetet - [Link](#)

¹⁴ Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, jf. områdetype 3.

Der stilles yderligere vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt. Kan det kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen må kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste støjmåling viser, at støjvilkårene ikke overholdes.

Det er Hedensted Kommunes vurdering, at transport til og fra husdyrbruget er inden for rammerne af, hvad der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse. Kommunen vurderer at antallet af transporter ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

5.5.4 Affald

I tabel 10 vises ansøgers oplysninger om de nuværende og forventede affaldsmængder. Ejendommen er tilmeldt kommunal tømningssordning – privat og erhvervsaffald blandes ikke.

Der er på husdyrbruget opmærksomhed på korrekt sortering, efter kommunens regulativ for erhvervsaffald¹⁵.

Affalds forebyggelse sker i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

1. Affaldsforebyggelse
2. Forberedelse med henblik på genbrug
3. Genanvendelse
4. Anden nyttiggørelse
5. Bortskaffelse

Olie og kemikalier

Foruden de kemikalier, smøremidler mv. der er listet i tabel 10, opbevares dieselolie i en overjordisk tank på 1200 liter fra 1995, placeret i maskinhuset. Dieselolien anvendes primært til maskiner der bruges i marken.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på plads ved indkørslen under forsvarlige hygiejniske forhold frem til afhentning af DAKA. Der afhentes efter behov.

Arealet ligger med god afstand til naboer.

Vurdering

For at minimere risikoen for uheld og forurening, vurderer Hedensted Kommune, at der skal stilles vilkår om oplag af farligt affald, kemikalier og spildolie.

Hedensted Kommune vurderer, at husdyrbrugets håndtering af affald overholder lovgivningens krav, og Hedensted Kommunes erhvervsaffaldsregulativ mht. håndtering og opbevaring, hvormed der vurderes ikke at være en væsentlig risiko for påvirkning af miljøet.

For at sikre, at risikoen for forurening fra opbevaret affald mindskes, er der stillet vilkår til opbevaring af farligt affald. Hedensted Kommune vurderer, at dieselolie opbevares hensigtsmæssigt.

5.5.5 Energi og vandforbrug

Ansøger har løbende fokus på ressourceforbruget på ejendommen. Der føres logbog over el-, foder- og vandforbrug.

¹⁵ Regulativ for erhvervsaffald kan tilgås via kommunens hjemmeside under erhvervsaffald- <https://www.hedensted.dk/erhverv/erhvervsaffald/haandtering-af-affald>.

Tabel 8 Oversigt over ressourcer og forbrug jf. ansøgningsmateriale samt yderligere oplysninger fra ejere

Ressource	Mængde ansøgt drift
Halm til får	60 ton
Vand, drikke + stald vask	720 m ³
El, kWh	9.600 kWh/år

Vand

Ejendommens vandforbrug kan ses af tabel 11. Vand til ejendommen leveres fra Rask Mølle Vandværk.

Staldanlæggets drikkevandsinstallationer efterses dagligt, med henblik på at undgå unødigt spild.

El

Elforbruget forventes at være ca. 9.600 kWh/år. Der bruges strøm på lys, samt få maskiner i maskinhuset mm.

Lysstofrør i staldene skiftes løbende til lavenergirør.

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om at reducere energi- og vandforbrug yderligere. Da kommunen vurderer at den potentielle økonomiske besparelse, der ville være ved, at være ekstra opmærksom på energi, vand og dieselforbrug, ville være så minimal, og forbruget på ejendommen ikke er større end nødvendigt.

5.6 Husdyrbrugets påvirkninger af natur og miljø

I dette afsnit beskrives husdyrbrugets mulige påvirkninger af naturområder og beskyttede arter.

Ammoniak og natur

Ammoniaktab fra husdyranlæg og udbringning af husdyrgødning, er en af de væsentlige trusler mod næringsfattige naturtyper.

Ved vurdering af husdyrbruganlæg gennem husdyrbrugloven, foretages der en konkret vurdering af naturpunkter i nærheden af staldanlægget. Hvis kommunen vurderer at der er grundlag for det, kan der foretages en besigtigelse af området.

Den generelle arealregulering medfører en generel beskyttelse i forhold til ammoniaktab i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, og berøres derfor ikke i forbindelse med tilladelse til husdyrbruget.

I skema 243692 er ammoniakfordampningen fra anlægget (stald og lager) på Honumvej 30, 8763 Rask Mølle beregnet til:

Den samlede emission fra anlægget er:

Meremissionen i forhold til nudrift fra anlægget er: 0,0 kg N/år
Meremissionen i forhold til 8-årsdrift fra anlægget er: 379,7 kg N/år

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur. Kravene er stillet i forhold til de enkelte naturområdets beskyttelsesniveau, hvor naturen inddeles i 3 kategorier af ammoniakfølsom natur, disse naturtyper er defineret herunder.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er betegnet som habitatnatur. Det omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme Natura 2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Internationale Naturbeskyttelsesområder og er kortlagte af Staten i forbindelse med Natura 2000-planlægningen, samt heder og overdrev inden for Natura 2000 områder, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder; større heder, overdrev, højmoser og lobeliesøer.

Kategori 3 natur

Kategori 3 natur er ammoniakfølsom natur, der ikke er omfattet af kategori 1 eller 2, altså det vil jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen sige heder, moser og overdrev, beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven, samt ammoniakfølsomme skove, men ikke enge, søer og vandløb.

I ansøgningsskema 243692, beregnes der hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur på baggrund af indtastede data om stald-, dyretype og gødningslagre. Tabel 12 herunder, giver et overblik over nærliggende naturpunkter.

Tabel 9 Oversigt over naturpunkter, beliggende i nærheden af husdyrbruget, samt kvælstofdeposition til områderne fra husdyrbruget, jf. skema 243692

Område	Kategori	Ruhed	Kvælstofdeposition, kg N/ha/år		
			8 års drift Merdeposition	Nudrift Merdeposition	Total
Rigkær	1	Skov	0,0	0,0	0,0
Kat 2- overdrev v. Valhøj	2	Skov	0,0	0,0	0,0
Kat 2- overdrev v Klaks Mølle	2	Skov	0,0	0,0	0,0
Kat 3- mose tæt på Honum	3	Skov	0,1	0,1	0,1
Gammel skovjordbund	3	Skov	0,0	0,0	0,1

For kategori 1 og 2 natur, ses der på total deposition.

Den maksimale total deposition til kategori 1 natur afhænger af om der er kumulation med andre husdyrbrug omkring naturpunktet, se tabel 13. Der er for det ansøgte ikke kumulation med andre husdyrbrug.

Tabel 10 Maksimal total deposition til kategori 1 natur, iflg. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Maksimal total deposition, kg. NH ₃ -N/år/ha	Scenarie Antal husdyrbrug bestemmes ud fra §26 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen
0,2	Hvis der er >1 andet husdyrbrug i nærheden.
0,4	Hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
0,7	Hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Kategori 1 natur:

Nærmest habitatområde er habitatområde nr. H66¹⁶ Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm-kær. Beliggende ca. 3,4 km. sydvest for husdyrbruget.

Da der ikke er kumulation med andre husdyrbrug i området, og total depositionen til kategori 1 naturpunktet er 0,0 kg. N/ha/år, er det lovfastsatte krav til ammoniakdeposition til kategori 1 natur således overholdt. På den baggrund vurderes det ansøgte ikke at have en væsentligt indvirkning på Natura 2000 områdernes udpegningsgrundlag.

¹⁶ Bilag 2, i Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen)

Kategori 2 natur:

For kategori 2 natur gælder et krav om maksimal total deposition på 1,0 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Valhøj beliggende ca. 2,24 km sydvest for ejendommen, det modtager ifølge ansøgningsskema nr 243692, 0,0 kg N/ha/år i total deposition. Jævnfør beregninger i ansøgningsskema 243692, vil overdrevet ved Valhøj og ved Klaks Mølle modtage 0,0 kg N/ha/år i total deposition, hvilket er under den lovfastede grænse på 1 kg N/ha/år, total kvælstofdeposition til kategori 2 natur. Grænsen for ammoniakdeposition til kategori 2 natur er således overholdt.

Kategori 3 natur:

Der er beregnet på ammoniakdeposition for to kategori 3 områder. Der er beregnet i forhold til en mose nordvest, tæt på Honum, samt en potentiel ammoniakfølsom skov mod vest. "Kat 3- mose tæt på Honum" er beliggende ca. 700 meter nordvest for ejendommen, mens gammel skovjordbund er beliggende ca. 420 meter vest for ejendommen. Beregningen i husdyrgodkendelse.dk, viser en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år for mosen tæt på Honum som er et kategori 3 naturpunkt. Derefter, er der en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år til skov området med gammel skovjordbund. Grænsen for ammoniakdeposition på kategori 3 naturen er overholdt, da der ikke kan stilles krav til kategori 3 natur, hvis merdepositionen på arealer er mindre end 1 kg N/ha/år.

Søer, vandløb og enge mv. - ikke kategori-natur

Søer, enge og vandløb er ikke omfattet af lovfastede krav til kvælstofdeposition, men de er beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven, dvs. der ikke må foretages tilstandsændringer i naturområdet. Nærmeste §3 beskyttet natur, der ikke er omfattet af kategori-natur, er et vandløb beliggende ca. 782 m syd for staldanlægget. Ifølge ansøgningsskemaet, er der beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år til vandløbet, hvilket er under grænsen for maksimal deposition til kategori 3 natur, som vandløb vurderes at kunne si-destilles med. Det er derfor vurderet, at det ansøgte ikke vil medvirke til en tilstandsændring af vandløbet eller de enge og søer, som er beliggende længere væk fra staldanlægget.

Bilag IV arter og anden artsdata

I EU's habitatdirektiv¹⁷ er der listet en række dyr og planter (Bilag IV arter), som medlemsstaterne har særlig forpligtigelse til at beskytte. Disse arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk ophold på eller omkring landbrugsejendomme. Arter beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV, må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje. Ligeledes må deres levesteder ikke beskadiges eller ødelægges.

Nærmeste registrerede fund af Bilag IV arter, er beliggende 1,7 km nordøst for ejendommen. Her er gjort fund af bilag IV arterne: strandtudse og stor vandsalamander.¹⁸

Der er indtastet observationer af bilag IV og/eller rødliste arter i Naturbasen¹⁹ og Arter²⁰ i en radius af 1000 meter omkring husdyrbruget²¹. Der er blevet observeret odder på Arter.dk, ca. 1000 m væk fra ejendommen, den 14. maj 2022.

¹⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

¹⁸ Danmarks arealinformation

¹⁹ NaturBasen kan tilgås via www.fugleognatur.dk

²⁰ Arter, kan tilgås via www.arter.dk

²¹ Arter og NaturBasen er tilgået torsdag den 3. april 2024 i tidsrummet 13.30-13.45.

Ejendommen er ifølge "Arter 2012-2017"²², "Arter 2021"²³ og "Arter 2022"²⁴ beliggende inden for udbredelsesområdet for; Markfirben, Spidssnudet frø, Sydflagermus, Vandflagermus og Stor Vandsalamander.

Odderen lever i det meste af Jylland og enkelte steder på Sjælland. Odderen lever som regel i tilknytning til uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulemuligheder i form af vegetation.

Markfirben lever i flere steder i Jylland, Fyn og Sjælland. Markfirben yngler på en række forskellige levesteder, lige fra menneskeskabte levesteder såsom vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave) over til mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Kendetegnende for disse yngleområder er, at de indeholder solvendte skråninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til helt lysåbne vandhuller. Uden for yngletiden opholder den sig i enge og moser, men forekommer i øvrigt i et bredt udsnit af naturtyper. Spidssnudet frø er vidt udbredt og almindelig i hele Danmark bortset fra Bornholm og en række mindre øer. Arten har en kontinuert udbredelse i Jylland, på Sjælland, Lolland og Falster.

Sydflagermusen er vidt udbredt og almindelig over det meste af Danmark, bortset fra de vestligste dele af Nordjylland og Nordøstsjælland, hvor den findes mere spredt og fåtalligt. Sydflagermusen findes i landskaber med mosaikker af åbent agerland, spredte løvskove og krat, levende hegn, parker og haver. Den ses typisk jage mellemhøjt i den frie luftmasse langs skovkanter og levende hegn, i haver og parker og over enge og overdrev. Sydflagermus har udelukkende yngle- og rastekvarterer i bygninger.

Vandflagermusen er vidt udbredt og forholdsvis hyppig over hele landet. Vandflagermus ses typisk jage lavt over søer og damme, større vandløb, fjorde og bugter. I stille vejr kan den jage langt til havs. Vandflagermus jager også over land, fx i skov og parker med gamle træer langs skovbryn og levende hegn. Om sommeren har vandflagermus primært yngle- og rastekvarterer i hulheder i træer, men den kan også have dagkvarterer i hulrum i gamle broer og lign. nær vandløb og søer.

Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. Trusler mod arten er tilgroning af levesteder gennem øget belastning med næringsstoffer, ødelæggelse af levestederne ved opfyldning eller dræning af vandhullerne.

Vurdering

På baggrund af disse undersøgelser, at der ikke udvides eller ændres på bygnings-sætningen, og samt afstanden mellem anlægget og naturområderne, vurderer Hedensted

²² Therkildsen, O.R., Wind, P., Elmeros, M., Alnøe, A.B., Bladt, J., Mikkelsen, P., Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard, S. & Teilmann, J. 2020. Arter 2012-2017. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 208 s. - Videnskabelig rapport nr. 358

²³ Christian Kjær, Morten Elmeros, Henning Heldbjerg, Ane Kirstine Brunbjerg, Rasmus Mohr Mortensen, Jesper Bladt og Peter Mikkelsen 2023. ARTER 2021: NOVANA Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 148 s. - Videnskabelig rapport nr. 530

²⁴ Kjær, C., Strandberg, M.T., Elmeros, M., Reisner Hansen, R., Brunbjerg, A.K., Bladt, J. og Mikkelsen, P. 2023. Arter 2022. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 54 s. - Videnskabelig rapport nr. 593

Kommune desuden, at der ikke er grundlag for at foretage en nærmere miljøkonsekvensvurdering, jf. Habitatbekendtgørelsen.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier. Tilstanden af de nærmeste naturområder forventes derfor ikke ændret på foranledning af ammoniakfordampning fra husdyrbruget.

Heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke direkte vil påvirke yngle- og levesteder for de bilag IV arter, der kan forekomme omkring udpegede naturpunkter og selve husdyrbruget.

5.7 Græseoverskridende virkning

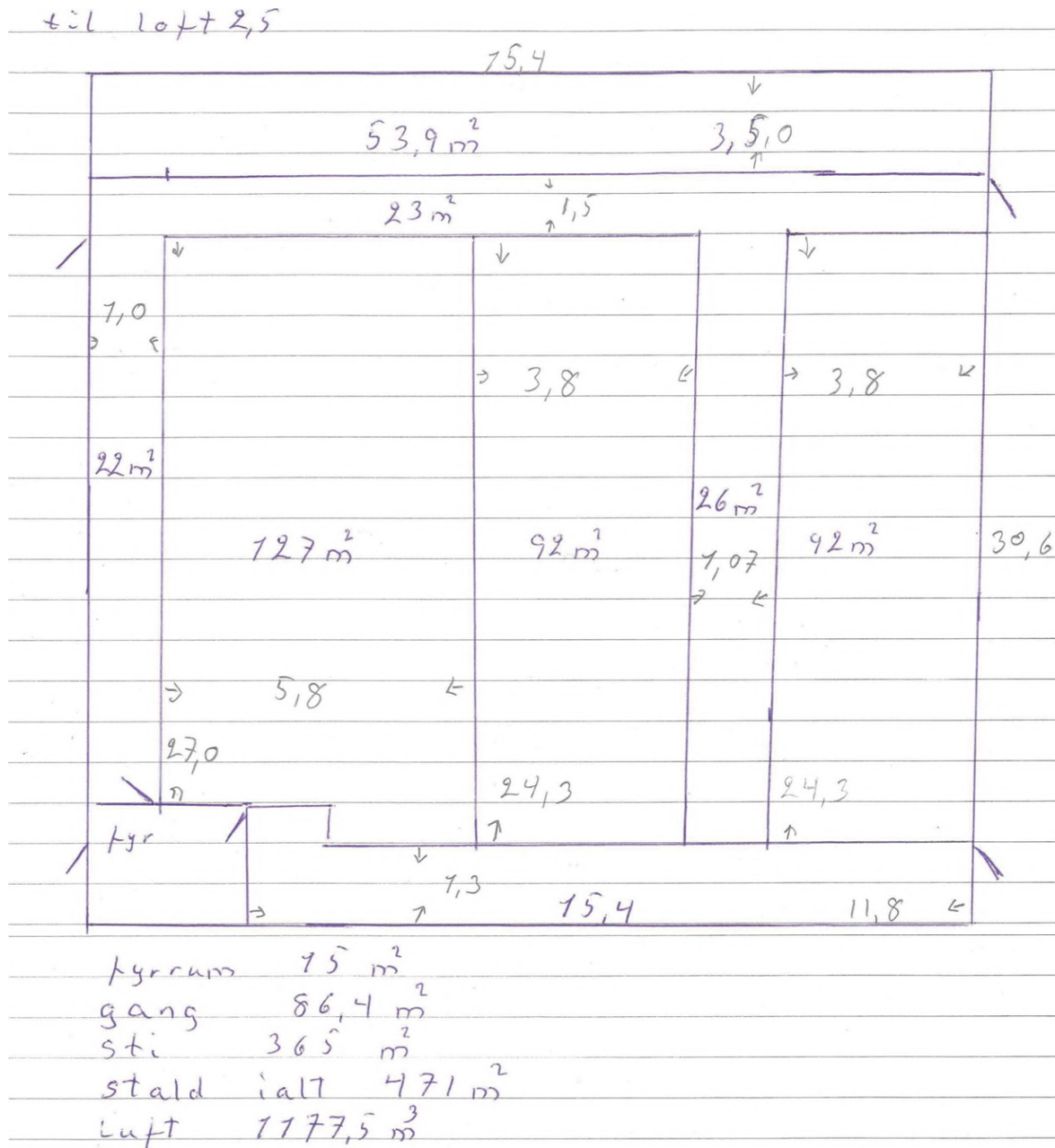
Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat findes derfor ikke relevant.

6. Samlet Vurdering

Husdyrbruget overholder Husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer for lugt. Hedensted Kommune vurderer, at produktionen kan drives uden væsentlige gener for naboer. Produktionen overholder ligeledes Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniakfordampning, det vurderes at driften af husdyrbruget ikke vil forringe naturområdets tilstand. Der sker ingen ændringer af husdyrbrugets bygningsmasse i forbindelse med denne tilladelse.

Hedensted Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at det kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1: Staldtegning af Honumvej 30

Figur 3 Staldtegning som ikke har målfaste forhold, dog med retvisende indretning af stald samt placering.